

DSB's efterlevelse af asbestlovgivningen

Konklusion

Januar 2007

DSB's efterlevelse af asbestlovgivningen Konklusion

Januar 2007

Ref 6406338
406-20070123
Version 05
Dato 2007-01-25
Udarbejdet af Rambøll Miljø/hnc
Kontrolleret af om
Godkendt af hnc

Rambøll Danmark A/S
Bredevej 2
DK-2830 Virum
Danmark

Telefon +45 4598 6000
www.ramboll.dk

Konklusion om DSBs efterlevelse af asbestlovgivningen

Baggrund

Kommissoriet beskriver, at *formålet er at foretage en analyse af, hvorvidt DSB¹ har overtrådt lovgivningen angående håndtering af asbest samt eventuelle påbud givet i relation hertil. Omfanget af eventuelle overtrædelser af lovgivning og påbud ønskes klarlagt. Ligeledes ønskes etableret et grundlag for en eventuel ansvarsplacering.*

Undersøgelsen opdeles i efterlevelse af lovgivningen mht. **anvendelse af asbest** og angående **arbejde med asbest**. Undersøgelsen har ikke omfattet en lægefaglig vurdering.

Undersøgelsen er gennemført i perioden 12. december 2006 til 22. januar 2007 af Rambøll Miljø med reference til en styregruppe bestående af repræsentanter fra FO Dansk Metal, HK Trafik og Jernbane, Dansk Jernbaneforbund, 3F, DSBs ledelse (Risk Management) samt Rambøll.

Gennemførelsen af undersøgelsen har været baseret på udleveret materiale fra DSB og samtaler med en række nuværende og tidligere DSB ansatte om forekomsten af asbest, arbejdets udførelse, sikkerhedsorganisation og tilsyn. På den baggrund er udarbejdet en vurdering af det samlede sagsforløb.

Vurdering af DSB S-tog og Fjern- og regionaltog

Det vurderes sammenfattende, at DSB siden 1972 i alt væsentlighed har overholdt gældende lovgivning for så **vidt angår anvendelsen af asbestholdige materialer i materiellet**.

Fra 1980 reguleres arbejdet med asbest mht. ansattes information om de sundhedsfarlige risici, instruktion i brug af værnemidler, velfærdsforanstaltninger, arbejdspladsens indretning og bortskaffelse af asbestaffald. I 1986 skærpes asbestbekendtgørelsen bl.a. med krav om tilbud om helbredsundersøgelser, samt registrering i 30 år af ansatte der har arbejdet med asbest. I 1992 skærpes kravene yderligere og i 2005 træder den gældende bekendtgørelse i kraft.

¹ Med DSB forstås her, DSB med de aktiviteter, der indgik i selskabet ved stiftelsen som selvstændig offentligt virksomhed i 1999 (dvs. togoperatørvirksomheden).

DSB har i perioder ikke været i overensstemmelse med lovgivningen angående *arbejde med asbest* i flere forhold, som er nævnt nedenfor.

Det vurderes for **1980-1985** følgende:

DSB S-tog

- at det ikke er muligt at fastlægge i hvilken grad kravene vedr. arbejde med asbest har været opfyldt,

DSB Fjern- og Regionaltog

- at DSB Fjern- og Regionaltog ved fjernelse af varmekedler, rør m.v. fra lokomotiver ikke var fuldt ud i overensstemmelse med lovgivningen om asbest mht. ansattes instruktion, brug af værnemidler og velfærdsforanstaltninger, samt bortskaffelse af asbestaffald, men at fjernelsen efterfølgende har medført en betydelig reduktion i risikoen for frigivelse af asbestfibre,

Det vurderes for **1986-1988** følgende:

DSB S-tog

- at DSB S-tog planlagde og administrerede asbestforseglingen i henhold til gældende lovgivning, herunder foretog den nødvendige instruktion af ansatte, der arbejder med asbestforsegling, udførelse af omklædnings- og bade faciliteter mv. og at forseglingen har medført en betydelig reduktion i risikoen for frigivelse af asbestfibre,
- at gennemførelsen af selve projektet med forsegling af isolering i S-togene, først og fremmest grundet tidspres, ikke fuldt ud levede op til lovgivningens krav om etablering af en total forsegling samt til arbejdets udførelse, herunder brug af værnemidler og rengøring,
- at DSB S-tog for ansatte, der arbejdede med asbestforsegling, har opbevaret registreringer på en måde, der ikke overbevisende demonstrerer bevidsthed om lovkravet om opbevaring i 30 år,

DSB Fjern- og Regionaltog

- at DSB Fjern- og Regionaltog ved fjernelse af varmekedler, rør m.v. fra lokomotiver ikke var fuldt ud i overensstemmelse med lovgivningen om asbest mht. ansattes instruktion, brug af værnemidler og velfærdsforanstaltninger, samt bortskaffelse af asbestaffald, men at fjernelsen efterfølgende har medført en betydelig reduktion i risikoen for frigivelse af asbestfibre,

- at DSB Fjern- og regionaltog planlagde og administrerede asbestforseglingen i henhold til gældende lovgivning, herunder foretog den nødvendige instruktion af ansatte, der arbejder med asbestforsegling, udførelse af omklædnings- og bade-faciliteter mv. og at forseglingen har medført en betydelig reduktion i risikoen for frigivelse af asbestfibre,
- at manglende opbevaring af registrering af ansatte, der arbejdede med asbest-sanering af lokomotiver og vogne, og heraf følgende manglende tilbud om helbredsundersøgelse, ikke er i overensstemmelse med lovkravet om opbevaring i 30 år,

Det vurderes for **1989-1997** følgende:

DSB S-tog

- at DSB S-tog ikke overholder asbestbekendtgørelsen mht. registrering af indvendige asbestholdige materialer, som er beskadiget eller indebærer risiko for udsættelse af asbest, herunder underretter sikkerhedsorganisationen herom,
- at DSB S-tog ikke overholder asbestlovgivningen ved at foretage den nødvendige genforsegling, foretage den nødvendige instruktion af ansatte samt sikre brug af værnemidler og velfærdsforanstaltninger,
- at der ikke foreligger registreringer af ansatte, der har arbejdet med asbest, efter at forseglingen var afsluttet i 1988, og at der ikke er tilbudt helbredsundersøgelse, hvilket ikke er i overensstemmelse med asbestlovgivningens krav,

DSB Fjern- og Regionaltog

- at ansatte efter forseglingsprojektet, ved ombygning og vedligehold af personvogne, ikke har haft den nødvendige instruktion, ikke altid brugte værnemidler samt velfærdsforanstaltninger, hvilket ikke er i overensstemmelse med asbestlovgivningen,
- at DSB Fjern- og regionaltog ikke er i overensstemmelse med lovkravet om registrering af indvendige asbestholdige materialer i personvogne, som er beskadiget eller indebærer risiko for udsættelse af asbest, herunder at underrette sikkerhedsorganisationen herom og ej heller overholde kravet om at foretage den nødvendige genforsegling, instruktion af ansatte mv.
- at fjern- og regionaltog indeholdende asbest er udrangeret i 1997,

Det vurderes for **1998** følgende:

DSB S-tog

- at genforsegling, der var foranlediget af en anmeldelse til Arbejdstilsynet, herunder kontrol og rengøringsprocedure er i overensstemmelse med asbestlovgivningen mht. arbejdets sikkerheds og sundhedsmæssige udførelse,
- at der ikke foreligger registreringer af ansatte, der har arbejdet med asbest, og at der ikke er tilbudt helbredsundersøgelse, hvilket ikke er i overensstemmelse med asbestlovgivningens krav,

DSB Fjern- og Regionaltog

- at fjern- og regionaltog indeholdende asbest er udrangeret i 1997,

Det vurderes for **1999-2006** følgende

DSB S-tog

- at praksis på værkstederne efter genforseglingsprojektet, fortsatte som før genforseglingen, dvs. asbestlovgivningen blev ikke fulgt mht. registrering af indvendige asbestholdige materialer, som er beskadiget eller indebærer risiko for udsættelse af asbest, herunder underretter sikkerhedsorganisationen herom,
- at instruktion af ansatte, brug af værnemidler og velfærdsforanstaltninger ikke er sket i overensstemmelse med asbestlovgivningen,
- at der ikke foreligger registreringer af ansatte, der har arbejdet med asbest, og at der ikke er tilbudt helbredsundersøgelse, hvilket ikke er i overensstemmelse med asbestlovgivningens krav,

DSB Fjern- og Regionaltog

- at fjern- og regionaltog indeholdende asbest er udrangeret i 1997,

Tilsyn samt sikkerheds- og sundhedsarbejde i DSB S-tog og DSB Fjern- og Regionaltog

Der har siden 1988 ikke været tilstrækkelig fokus på asbest.

DSB har i perioden 1956 - 1996 haft eget tilsyn indenfor det rullende materiel i drift, hvor eksempelvis værksteder har været underlagt Arbejdstilsynet. Det vurderes, at asbest ikke har haft den store bevågenhed og at DSB's egen tilsynsfunktion ikke har fungeret tilstrækkelig effektivt. Det er oplyst, at DSB's egen tilsynsfunktion ikke har givet påbud om arbejde med asbest, men Arbejdstilsynet har givet et påbud i 1985 samt et strakspåbud ultimo 2006.

Ifølge arbejdsmiljølovgivningen er det pålagt arbejdsgiveren i form af linieledelsen at træffe foranstaltninger til beskyttelse af de ansattes sikkerhed og sundhed, herunder organisering af aktiviteter til forebyggelse sundheds- og sikkerhedsmæssige risici samt oplysning, instruktion mv. Sikkerhedsarbejdet for værkstedpersonalet har i både S-tog og Fjern- og regionaltog efter 1988 efter vores opfattelse foregået i en sikkerhedsorganisation, som ikke har medvirket til, at asbestlovgivningen blev overholdt. I S-tog har sikkerhedsorganisationens gennemslagskraft yderligere været svækket pga. tidspres i forbindelse med arbejdets udførelse.

Vurdering af museumsmateriel

Lovgivningen vurderes overholdt så vidt angår aktiviteter på museet og i drift.

Vurdering af DSB Ejendomme

Det vurderes at man på ejendomsområdet agerer og har ageret i overensstemmelse med gældende lovgivning vedrørende asbest.